

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΒΙΩΜΑΤΑ, ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ, ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Το θαύμα της εφηβείας

Το παρακάτω κείμενο έχει δημοσιευθεί από τη Ρόζα Τζιγκουνάκη στις 4.11.2019 στην εφημερίδα «Χανιώτικα Νέα».

Οι έφηβοι του 21ου αιώνα είναι πιο έξυπνοι και σαφώς καλύτεροι από αυτούς των προηγούμενων γενεών, επιμένουν οι έρευνες των τελευταίων 15 ετών. «Έρευνα του πανεπιστημίου Stanford δείχνει ότι τα παιδιά της «Γενιάς Z» (γέννηση από 1990-2000) είναι πιο έξυπνα, διακατέχονται από στέρεες ερευνητικές δεξιότητες, ψάχνουν και βρίσκουν εύκολα όποια πληροφορία επιθυμούν, ενώ παράλληλα αναπτύσσουν οξύτερη κριτική σκέψη. Οι ερευνητές συνέκριναν σύντομες εκθέσεις, μικρά δοκίμια - σε φάσμα που εκτείνεται χρονικά από το 1917 έως και το 2006 - και, ενώ προσδοκούσαν τα πιο μοντέρνα γραπτά να είναι πιο απλά και «τεμπέλικα», διαπίστωσαν ότι είχαν πολύ καλύτερη τεκμηρίωση και ήταν απείρως πιο σύνθετα και πιο περίπλοκα από τα παλιότερα.».

Χαρακτηριστικά των εφήβων, όπως η έντονη ψυχοσωματική ανάπτυξη, η ονειροπόληση, η ιδεολογία, ο οραματισμός, η πίστη σε υψηλές αξίες και ιδανικά, το όραμα ενός καινούριου καλύτερου κόσμου, οι επαναστατικές τάσεις, ο αντικομφορμισμός, η ευαισθησία στα κοινωνικά θέματα, η προσαρμοστικότητα, η ανάγκη για ουσιαστική συντροφικότητα, ο αυθορμητισμός, η αμφισβήτηση, το πείσμα στην εκπλήρωση των στόχων τους, η αγωνιστικότητα, οι πνευματικές ανησυχίες και τέλος η ελπίδα είναι όλα αυτά τα χαρακτηριστικά που θα έπρεπε να μένουν και να μας διακατέχουν όλους και για όλη τη ζωή μας.

[...] Εάν, λοιπόν, οι νέοι επιλέξουν να αυτοδημιουργηθούν κρατώντας όλα τα παραπάνω και ακολουθώντας τη δική τους πνοή, τη δύναμη της ψυχής τους, το δικό τους χτυποκάρδι, τότε, μόνο θαύματα θα βρίσκουν στο δρόμο τους.

Δεν είναι ένας ή περισσότεροι οι στόχοι που θα βάλετε, μπροστά σας στέκεται η απεραντοσύνη. Ανακαλύψτε αυτό το μοναδικό που είναι και έχει ο καθένας από σας. Είστε αυτοί που αναπνέετε αστρικό αέρα και από θλιμμένοι και μόνοι μπορείτε να γίνετε σπουδαίοι, όπως σπουδαίοι γεννηθήκατε. Θεωρείστε τον εαυτό σας διακεκριμένο, σπουδαίο, επιλεγμένο, γιατί έχετε όλα τα χαρακτηριστικά και τα χαρίσματα που χρειάζονται. Όχι, όμως, επιλεγμένο για τούτο και για εκείνο, για κυριαρχία, για εμπόριο ή για πολιτική, αλλά επιλεγμένο για ελευθερία, για γνώση και δημιουργία, αναγνωρίζοντας το ποιοι πραγματικά είστε.

Εάν πιστά ακολουθήσετε τα χαρακτηριστικά της εφηβείας σας, τότε θα μάθετε να αντέχετε περισσότερο, να ελπίζετε περισσότερο και να περιμένετε το θαύμα που βρίσκεται ήδη δίπλα σας και σας περιμένει.

Όσο στενά κι αν είναι τα σύνορα της χώρας σας, εκεί υπάρχει χώρος για κάθε αρετή, για κάθε ανδρεία, για κάθε μεγαλοπρεπή εκπλήρωση των στόχων σας.

A3. Με αφορμή τα γνωρίσματα της εφηβικής ηλικίας που αναφέρονται στο παραπάνω κείμενο να αναρτήσεις ένα άρθρο 200-250 λέξεων στον ιστοχώρο του σχολείου σου. Σε αυτό να εκθέσεις τεκμηριωμένα τη γνώμη σου σχετικά με τα χαρακτηριστικά της εφηβικής ηλικίας που θεωρείς σημαντικότερα για τη μετέπειτα εξέλιξή σου.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΒΟΥΤΥΡΑΣ (1872 – 1958)

Κι ήτανε μια βραδιά

Το κείμενο προέρχεται από τα Άπαντα του Δημοσθένη Βουτυρά, εισαγωγή-επιμέλεια: Βάσιος Τσοκόπουλος, 1995, Αθήνα: εκδ. Δελφίνι, τόμ. Β', σ.σ. 129-130

Η γνωριμία του Κώστα Λαρδά με την Κική Γεωργαλά ήταν από καιρό, προ δυο, δυόμισι χρόνων – ούτε αυτός δεν μπορούσε να ορίσει.

Νόμιζε ότι τον αγαπούσε η ψηλή και μελαχρινή κόρη. Κι αυτό, για να το πιστέψει, είδε πολλά δείγματα αγάπης, καθώς έλεγε στον εαυτό του και κάποτε στους φίλους του. Κι ότι τον αγαπούσε ήταν αλήθεια. Η μελαχρινή Κική, αν κάποτε έστρεφε το κεφάλι της και κοίταζε κάποιον άλλον, ήτανε για μια ματιά μόνο.

Μια μέρα ο Κώστας πήρε απόφαση και τη ζήτησε. Ο χοντροπλούσιος του απάντησε με περιφρόνηση πως δεν είχε σκεφτεί ακόμα να την παντρέψει, γιατί ήτανε μικρή!

Η μελαχρινή Κική, που αγαπούσε με τα σωστά της τον Κώστα και που από πολύν καιρό πίστευε πως ήταν αρκετά μεγάλη για παντρεία, θύμωσε κι έκλαψε. Ύστερα προσπάθησε να δώσει καρδιά και υπομονή στον Κώστα, που τον φαντάστηκε και τον είδε απ' το παράθυρο λυπημένο, συντριμμένο.

Ο καιρός όμως περνούσε. Ήρθε το καλοκαίρι. Ο χοντροπλούσιος, ο πατέρας της Κικής, δεν κοιμότανε, αγρυπνούσε.

Αυτός, παλιός κυνηγός γυναικών, καυχότανε ότι γνωρίζει τις γυναίκες και σκεπτότανε πώς να πολεμήσει την αγάπη της κόρης του.

Με τη βία; Όχι. Πάει πολύ βαθιά. Με το καλό; Όχι. Και είναι κίνδυνος να πειστείς αντί να πείσεις. Υπάρχουν άλλα και άλλα μέσα!

Έτσι είπε σε κάποιον πολύ φίλο του.

Κι ο Χοντρογιωργούλας σκεπτότανε να βρει το μέσο που θα έβγαζε την αγάπη της κόρης του που είχε στο φτωχό, καθισμένος κοντά στο παράθυρο του γραφείου του και κοιτάζοντας τα σύννεφα, που σα βουνά, βράχοι χιονισμένοι, τρέχανε στον ουρανό. Όταν άκουγε ότι η κόρη του είχε πονοκέφαλο και δεν μπορούσε να πάει στο τραπέζι, έλεγε με το νου του:

- Κι αυτή αγαπά θερμά σαν και μένα!... Είναι ο ίδιος εγώ!

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα παραγωγής λόγου. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Πώς κρίνεις την αντίδραση της κόρης στην άρνηση του πατέρα της να παντρευτεί τον αγαπημένο της; Ποια γνωρίσματα της εφηβείας διαφαίνονται στο απόσπασμα;

ή

2. Να γράψεις την ιστορία σύντομα από την οπτική γωνία της κόρης, Κικής Γεωργαλά.

Μονάδες 25